Η εξαγγελία Μητσοτάκη για αύξηση στον κατώτατο μισθό: Προεκλογικό τρικ για να κρύψει τη φτωχοποίηση της εργατικής τάξης

Του **Χρήστου Βαγενά***

Στο πρωτοχρονιάτικο μήνυμά του, ο Κυριάκος Μητσοτάκης εξήγγειλε περιχαρής την έναρξη της νέας αύξησης του κατώτατου μισθού από το μήνα Απρίλιο, με επίσπευση της εφαρμογής της κατά έναν μήνα. Πρόκειται για εξαγγελία με ξεκάθαρο προεκλογικό χαρακτήρα, με στόχο να παρασύρει σε ψήφο επιδοκιμασίας στην κυβέρνηση τμήματα της εργατικής τάξης, την οποία οι πολιτικές της κυβέρνησής του έχει οδηγήσει στην εξαθλίωση. Οι πληροφορίες των επιδοτούμενων από τη λίστα Πέτσα ΜΜΕ μιλούν για αύξηση τουλάχιστον 5,5%, που θα οδηγήσει τον κατώτατα μισθό στα 751€, δηλαδή στα επίπεδα που βρισκόταν πριν την εφαρμογή του δεύτερου μνημονίου, το μακρινό 2012! Εδώ όμως τελειώνουν τα όποια καλά νέα. Και αυτό γιατί, είναι φανερό ότι με 751€ δεν μπορούσαν να επιβιώσουν αξιοπρεπώς οι εργαζόμενοι πριν τα μνημόνια, πόσο μάλλον τώρα, μετά από αλλεπάλληλες οικονομικές κρίσεις που μας έχουν φορτώσει δυσβάστακτα βάρη την τελευταία τουλάχιστον δεκαετία και με την επέλαση του υψηλού πληθωρισμού και της ακρίβειας.

Ποιους αφορά

Οι εργαζόμενοι που αμείβονται με τον κατώτατο μισθό στην Ελλάδα είναι περίπου 650.000 στο σύνολο των 4 και πλέον εκατομμυρίων, άρα αυτή η αύξηση αφορά ένα μικρό κομμάτι της εργατικής τάξης. Στο παρελθόν, οι αυξήσεις στον κατώτατο μισθό επηρέαζαν αυξητικά τους μισθούς όλων των κλάδων. Τώρα πλέον,

το 80% των εργαζομένων δηλώνει πως δεν έλαβε καμία αύξηση το προηγούμενο έτος, παρά τις προηγούμενες αυξήσεις στον κατώτατο μισθό από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Την ίδια ώρα, οι Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας στην Ελλάδα που έχουν καλύτερες συμβάσεις εργασίας και αποδοχές, καλύπτουν 950.000 εργαζόμενους, δηλαδή το 25% του συνόλου, κοντά στο αντίστοιχο ποσοστό της Λετονίας και της Σλοβακίας. Αντίθετα, στις χώρες της κεντρικής και της βόρειας Ευρώπης τα ποσοστά κάλυψης ξεπερνούν το 70%, ενώ ακόμα και η νεοφιλελεύθερη ΕΕ προτρέπει τα ποσοστά κάλυψης από ΣΣΕ να φτάσουν το 80%.

Άρα η παράλληλη επέκταση των ΣΣΕ θα βοηθούσε πολλούς περισσότερους εργαζομένους να δουν αυξήσεις στους μισθούς τους. Επίσης, η επαναφορά των τριετιών στον ιδιωτικό τομέα, θα οδηγούσε σε σημαντικές αυξήσεις, αλλά αυτά δεν αγγίζονται από τη νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση.

Η αγοραστική δύναμη των μισθών

Η αγοραστική δύναμη των κατώτατων μισθών σήμερα, παρά τις αυξήσεις, καταγράφει απώλεια της τάξεως του 19% σύμφωνα με στοιχεία της ΓΣΕΕ, εξαιτίας του κύματος ακρίβειας. Ο πληθωρισμός τον τελευταίο ενάμιση χρόνο αποτελεί πραγματική μάστιγα για τα λαϊκά εισοδήματα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, η ετήσια αύξηση των τιμών στα τρόφιμα είναι διπλάσια του πραγματικού πληθωρισμού (7,6% τον Δεκέμβρη), καθώς στα γαλακτοκομικά και αυγά το ποσοστό είναι 24,2%, σε ψωμί – δημητριακά 19,3%, κρέατα 17,3%, έλαια-λίπη 16,6 % και σε καφέ-κακάο-τσάι αύξηση 13,4%. Η ενέργεια έτρεξε τον Δεκέμβριο με αυξήσεις 25,7%, ενώ για πολλές εβδομάδες η Ελλάδα αναδεικνύεται σε πρωταθλήτρια χώρα στη χονδρεμπορική τιμή ρεύματος της Ευρώπης! «Καλύτερη (δηλαδή ακριβότερη) και από το Βέλγιο», για να θυμηθούμε και τον ακροδεξιό Άδωνη Γεωργιάδη.

Όλες αυτές οι αυξήσεις στις τιμές των προϊόντων αποτελούν μια τεράστια μεταφορά πλούτου από την εργατική τάξη στις

επιχειρήσεις, που παρουσιάζουν διαρκείς αυξήσεις στα κέρδη τους παρά τη μείωση της ζήτησης, αλλά και προς το νεοφιλελεύθερο κράτος, που αυξάνει τα έσοδά του από τους έμμεσους φόρους (ΦΠΑ & ειδικοί φόροι), για να πλασάρει τα διάφορα pass και voucher (που προσομοιάζουν μόνο με δελτία σίτισης άλλων εποχών) σαν φιλολαϊκή πολιτική. Η Ελλάδα έχει τους τρίτους μεγαλύτερους έμμεσους φόρους στην Ευρωζώνη πίσω από την Λετονία και την Πορτογαλία.

Αυξήσεις τέτοιου είδους μόνο σαν κοροϊδία μπορούν να θωρηθούν.

Η κατάσταση των μισθών σήμερα

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΦΚΑ, το 37% των εργαζομένων παίρνει μισθό μικρότερο από τον κατώτερο μισθό, κυρίως εξαιτίας της μερικής απασχόλησης, που αγγίζει το 30% του εργατικού δυναμικού.

Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με τα στοιχεία από την ΕΡΓΑΝΗ, ο μέσος μισθός υποχώρησε από 1.241,10€ μεικτά το 2011 σε 971,61€ μεικτά το 2021, παραμένοντας δηλαδή 21,7% χαμηλότερα από ό,τι ήταν πριν μία δεκαετία.

Επίσης, για τους δημόσιους υπαλλήλους δεν υπάρχει καμία αύξηση και ο κατώτερος μισθός στον δημόσιο τομέα (665€ μικτά) υπολείπεται αρκετές δεκάδες ευρώ από τον κατώτατο του ιδιωτικού. Οι ανακοινώσεις Μητσοτάκη για αυξήσεις στους υπαλλήλους του Δημοσίου από την κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης μόνο θυμό προκαλούν, καθώς αφορούν ποσά από 1,85€ το μήνα έως 12,80€ (!) – και όχι για το σύνολο των εργαζομένων.

Το β’ τρίμηνο του 2022 το ποσοστό ανεργίας ήταν 12,2%, ενώ υπάρχει μεγάλη ανακύκλωση της ανεργίας, καθώς ανά 100 νέες προσλήψεις υπάρχουν αντίστοιχα 93-95 απολύσεις. Όλο και περισσότερες νέες θέσεις εργασίας αφορούν μερική απασχόληση, χωρίς να είναι αυτή η πρωταρχική επιλογή των εργαζομένων.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το επίπεδο διαβίωσης των εργαζομένων

υποβαθμίζει και η παραβατικότητα, που έχει εκτοξευθεί, με την αδήλωτη εργασία, τους απλήρωτους μισθούς και υπερωρίες, καθώς και τα δεκάδες εργατικά δυστυχήματα που το 2022 έφτασαν σε ύψος-ρεκόρ με 102 νεκρούς και εκατοντάδες σοβαρά τραυματίες.

Η κατάσταση δεν είναι φυσικά καλύτερη και για τους συνταξιούχους, στους οποίους η κυβέρνηση διατυμπανίζει ότι θα δώσει αυξήσεις 7,75% περίπου. Πάνω από 748.000 συνταξιούχοι στα 2,5 εκατομμύρια περίπου δεν θα λάβουν καμία αύξηση, εξαιτίας της υψηλής προσωπικής διαφοράς που έχουν στις κύριες συντάξεις τους. Περίπου 344.000 θα λάβουν μειωμένο ποσό, καθώς μέρος της αύξησης θα απορροφηθεί από την προσωπική διαφορά. Οπότε η αύξηση αφορά τους υπόλοιπους.

Επισημαίνουμε εδώ ότι η μέση σύνταξη στην Ελλάδα είναι 745€ μικτά και το 35% των συνταξιούχων παίρνουν σύνταξη κάτω από 500€ μεικτά!

Οι ανάγκες μας πάνω από τα κέρδη τους

Το εργατικό κίνημα πρέπει να συσπειρωθεί και να κατέβει πάλι στον δρόμο του αγώνα και των μαχητικών διεκδικήσεων. Είναι απαραίτητες ουσιαστικές αυξήσεις με Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή και συλλογικές συμβάσεις παντού. Κανένας μισθός-σύνταξη κάτω από 1.000€ καθαρά. [Θυμίζουμε ότι τη δεκαετία του 2000 κεντρικό αίτημα των εργαζομένων και των συνδικάτων ήταν βασικός μισθός 1.400€, για να καλυφθούν οι απώλειες στην αγοραστική δύναμη από την εισαγωγή του ευρώ.]

*Ο Χρ. Βαγενάς είναι μέλος στο ΔΣ της ΠΟΣΕ-ΕΦΚΑ